

ГУЛА Надія Максимівна (12. 06. 1936, Київ) — біохімік. Дочка [М. Гулого](#) та [М. Коломійченко](#), дружина [Віталія](#), мати [Максима Стріх](#). Доктор біологічних наук (1977), професор (2002), член-кореспондент НАНУ (1991), АМНУ (1993). Орден княгині Ольги 3-го ступеня (2001). Закін. Київ. мед. інститут (1959), де й працювала 1962–65. У 1965–75 — старший науковий співробітник Київ. НДІ ендокринології та обміну речовин; від 1975 — в Інституті біохімії НАНУ (Київ, від 1992 — завідувач відділу біохімії ліпідів). Досліджує біологічно активні сполуки, вітаміни, гормони, біоактивні метаболіти, мембранні ліпіди. Отримала нові дані про механізм дії

інсуліну та гідрокортизону на обмін вуглеводів у пентозному шунті в нормі та при патології. Вперше в клітинах нейробластоми відкрила та ідентифікувала N-ацилетаноламіни, вивчила їх роль в модуляції іон-транспортних систем, описала мембранопротекторний ефект цих сполук. З'ясувала залежність фертильної спроможності сперматозоїдів від їх ліпід. складу та роль фосфоліпідів у розвитку деяких видів чол. неплідності. Створила дійовий оригін. кріопротектор для сперми с.-г. тварин «Кріоліс». Віце-президент Укр. біохім. товариства (від 1992), голова його Київ. відділ. (від 1990). Авторка кн. «Вірші» (К., 2001).

Основні праці

Фосфоліпіди сперматозоїдів людини та їх роль у забезпеченні фертильної спроможності // УБЖ. 1993. Т. 65, № 4; Довголанцюгові N-ацилетаноламіни як новий клас біологічно активних регуляторів // Журн. АМНУ. 1995. Т. 1, № 2; Effect of dopamine and long-chain N-acylethanolamines on steroidogenesis in rat adrenal gland in vitro // Medical Science Research. 1998. Vol. 26; Біологічна активність та сигнальні ефекти N-ацилетаноламінів // УБЖ. 2002. Т. 74, № 4а.

Рекомендована література

1. 70-річчя члена-кореспондента НАН України Н. М. Гулої // Вісн. НАНУ. 2006. № 6.

[В. І. Назаренко](#)

Бібліографічний опис:

Гула Надія Максимівна / В. І. Назаренко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-24566>. — Останнє поновлення : 2025.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).